

Monumentnummer*: 528626

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 februari 2012
Kadaster deel/nr 82674/171

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Leersum	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Leersum	Langs het Valleikanaal

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leersum	H			190
Leersum	H			188

Omschrijving**

Inleiding:

De Grebbelinie is een waterlinie van ca. 60 kilometer lengte, die gebruik maakt van de natte omstandigheden in de westelijke, laagst gelegen deel van de Gelderse Vallei. Het is een uniek voorbeeld van een aanleg van een waterlinie uit de achttiende eeuw. Doordat sindsdien geen grote ingrepen hebben plaatsgevonden in de structuur van de linie is het grootste deel van de liniewal, de keerkaden en de aarden verdedigingswerken bewaard gebleven. Dit gedeelte van de liniedijk is gelegen in de voormalige gemeente Leersum.

Omschrijving:

In 1745 en 1746 aangelegd aarden VERDEDIGINGSWERK, bestaande uit een aarden wal, aangelegd als verdedigingswal.

Het gedeelte van de Liniedijk in de voormalige gemeente Leersum (thans gemeente Utrechtse Heuvelrug) is ongeveer 800 meter lang. Het is gelegen tussen de grens met de gemeente Woudenberg en de weg "Groep". De Liniedijk is niet onder profiel, maar de contouren van de liniedijk zijn goed herkenbaar. Ten noorden van de plaats waar de spoorlijn de liniedijk kruist is de liniedijk onderbroken.

Waardering:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De aanleg is van algemeen belang vanwege:

Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Grebbelinie, zoals deze in een periode van 200 jaar in zes fasen is aangelegd. Van groot belang door de herinneringswaarde vanwege de rol tijdens de gevechtshandelingen in 1939-1940.

Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op:

a. het systeem van inundatie en accesverdediging (18de, 19de en 20ste eeuw), b. het systeem van 'levende' veldversterking in de diepte (20ste eeuw) c. de voorpostfunctie tijdens de mobilisatie en oorlogshandelingen 1939 - 1940

Het betreft hier een complex dat in eerste aanleg een voorbeeld is van verdedigingswerken uit de periode:

fase 1: vanaf 1744, aanleg liniedijk en werken

Ensemble waarde vanwege zijn ligging binnen het systeem van de Grebbelinie in het algemeen, in het bijzonder als onderdeel van de nog gaaf bewaarde liniedijk tussen het Werk aan de Roode Haan en de kern van de gemeente Leusden. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang van de onderdelen van het complex Tenslotte is hier sprake van een gave/redelijk gave relatie met het schootsveld en inundatieveld

De liniedijk is zeldzaam omdat het een nog vrijwel compleet bestaand voorbeeld is van een 18e eeuws verdedigingswerk in de Grebbelinie en het is als zodanig representatief (karakteristiek) voor dit type verdedigingswerken.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Open verdedigingswerk

Functie

Stelling